

МИХАИЛ ПУХОВ

С ПОПЪТНА РАКЕТА...

Превод от руски: Любомир Стоилов, 1977

chitanka.info

Десетократното претоварване все така притискаше изпитателя Юрий Воронцов към втвърдилото се като камък кресло, а небето пред него си оставаше студено, черно и лишено от звезди, защото тяхната слаба светлина се губеше в лъчите на станалото малко от разстоянието Слънце. То сякаш беше замръзнало в екрана на курсовия телевизор.

Да, то висеше там неподвижно, без да се приближава, макар че ако всичко беше нормално, би трябвало с тази скорост корабът или да се зарие в него, или да го отmine, плъзвайки се по края на хромосферата, и отдавна да се намира вече на отгатышната страна на системата. Не, оставил зад себе си системата, корабът би трябвало да бъде вече в студеното пусто пространство, насочвайки своя бяг към придобилото отново звездите си небе, а Слънцето трябваше да се е превърнало в обикновена звезда зад него.

Слънцето обаче не се приближаваше и независимо от това, че Юрий Воронцов управляваше кораба с неделима скорост, разстоянието между него и Слънцето оставаше неизменно, сякаш самото то е придобило фотонен двигател и бяга заедно с планетите си, подчинено на същата програма, по която се движи и корабът на Юрий Воронцов. Не само Слънцето, не само Слънчевата система, а и звездите, даже и най-близките, оставаха по местата си, което означаваше, че цялата Вселена се отдалечава от Юрий Воронцов с десетократно ускорение, пропадайки в някаква хиперпространствена дупка. Той нямаше как да я достигне, защото не можеше да увеличи и без това крайното ускорение, тъй като съществуваше бариера, чието преминаване беше опасно.

А нещата започнаха нормално. Всичко си беше както трябва и когато изпитателят Юрий Воронцов, след като излезе от външния кометен пояс, постави кораба в обратен курс, той съвсем не очакваше никакви изненади, тъй като полетът вече завършваше и неговата програма беше изпълнена изцяло. Всичко се потвърждаваше — всички предварителни теоретични и експериментални резултати. Изпитанията доказаха, че системите за управление и жизнено осигуряване на новия звездолет са безупречни, а енергетичните му ресурси са неизчерпаеми, че метеоритната защита осигурява безопасност при субсветлинен полет, дори в такива тежки райони, като астероидния пояс и външната кометна зона, че тягата му се регулира лесно, двигателите бързо

достигат необходимия режим, а цялата система е много перспективна и корабът още в сегашния си вид е напълно годен за полет към звездите.

За съжаление това знаеше засега само един човек — изпитателят Юрий Воронцов — и излизайки от външната кометна зона, той се надяваше да достави скоро на Земята отразената в магнитните ленти на бордовите ЗУ информация, за да могат конструкторите на кораба да се пораждат на своето творение.

А той самият би си починал с удоволствие на Земята, далеч от небесните пространства, тъй като не е чак толкова голямо удоволствие да се носиш със субсветлинна скорост по границите на Слънчевата система, където не можеше да стане нищо особено. В обстановката няма промени и всичко, чак до най-нищожната маневра, протича строго по програма и ако се случи нещо неочаквано, то винаги е „изключително произшествие“.

И поради това ето я и изненадата. Точно когато до финиша остават броени часове, целта изведнъж започва да бяга. И ти независимо от волята си се оказваш въввлечен в някаква дива игра на гоненица и разбираш от всичко, което става, само това, че то е свършено безсмислено.

И съвсем невъзможно е да намериш във всичко наоколо някакъв смисъл, колкото и да си блъскаш главата. Глупаво е да търсиш причината във възможността да се е повредила телевизионната система, тъй като случай, при който един повреден телевизор започва да показва нещо, което не съществува и никога не е съществувало, е толкова невероятен, колкото и внезапното хукване на цялата Вселена нанякъде по дяволите.

И можеш да се утешаваш само с мисълта, че всичко не е нищо друго освен халюцинации.

— Сега вече може да изключите двигателя — каза някакъв глас зад гърба на Юрий Воронцов. — Двигателят повече не ви трябва. Той достатъчно поработи.

Ето че се потвърждава последната хипотеза. Може само да се съжالياва за лекарите, които очевидно не са изследвали твърде прецизно Юрий Воронцов преди този отговорен рейс.

— Това не би трябвало да става — спокойно каза Юрий Воронцов. — Слънцето ще избяга още по-далеч и тогава е сигурно, че няма да го догоня.

— Не — възрази гласът. — Никъде няма да иде.

Нямаше съмнение, че гласът е нещо реално. Той звучеше някъде иззад облегалката на креслото, но Юрий Воронцов не се огледа. Притискаше го пресата на десетократното ускорение и му беше трудно дори да шавне езика си. Освен това Юрий Воронцов беше скован от сложната система от ремъци, за чието разплитане даже в безтегловност беше необходимо не по-малко от един час. Но дори и без всичко това нямаше никакъв смисъл да се обръща. Зад креслото нямаше никакво празно място. Облегалката опираше задната стена на кабината и образуваше с нея обща маса.

— Моля ви, не се вълнувайте — меко каза гласът. — Не се изненадвайте от нищо и не изграждайте необмислени предположения. Това ще ви предпази от тежко нервно сътресение.

Гласът беше добре поставен, звучеше вежливо и коректно. Някога Юрий Воронцов беше чувал често подобни гласове и оставаше само да си спомни къде и кога. И в този момент всичко у него се преобърна и го изпълни със съзнанието за горчива обида.

Юрий Воронцов просто беше излъган. Той не е летял никъде, не е изпробвал никакъв звездолет и не е играл на гоненица със Слънцето. Вместо всичко това няколко месеца е седял в обикновена тренировъчна кабина, на някаква обикновена космическа станция и целият този полет е имитация, фалшификация и измама. На някого просто му се е поискало да изследва влиянието на фактора изненада върху човешката психика. На кого може да е притрябвало това? Може би точно на този другар с добре поставения глас. Сега експериментът е завършил и другарят е събрал необходимия му материал. Вярно е, че на изпитателя Юрий Воронцов не му става по-леко от всичко това.

Няма съмнение, че подобни експерименти са необходими. Но защо е трябвало да откъсват за половин година от работата му един от най-добрите изпитатели на Земята? Нима само за да се изследва влиянието на изненадата не върху човешката психика въобще, а върху психиката на конкретен човек — на изпитателя Юрий Воронцов? Отлично, но какво всъщност е било изяснено в резултат на този експеримент? Само това, че изпитателят Юрий Воронцов е подготвен за всякакви изненади. Но и без такъв експеримент това е било известно винаги и на всички.

Вярно е, че преди малко знаменитият изпитател Юрий Воронцов искаше да хвърли вината за станалото върху лекарите, които не са го изследвали достатъчно внимателно преди старта. Няма смисъл да осъжда когото и да било, ако вината за всичко е в самия него. А що се отнася до двигателя, наистина си заслужава да го изключи. Макар да е ясно сега, че това не е никакъв двигател, а нещо като трансмисия на центрофуга.

Юрий Воронцов натисна копчето и претоварването започна да отслабва. Послушен сигнал се понесе по кабелите към изпълнителното реле на нещастната центрофуга и тя се изключи, заработиха магнитните спирачки и въртенето започна да се забавя. Тук в тренировъчната кабина то се усещаше така, сякаш тягата постепенно отслабва и дори изчезва съвсем.

— Скоро трябва да се прехвърля — каза човекът зад неговия гръб. — И това ме принуждава да ви напусна.

— Ще се радвам много — каза Юрий Воронцов.

— Разбирам вашето състояние. Независимо от това ще ви оставя едва след като ви обясня всичко.

— Защо?

— Считам го за свой дълг?

— Няма защо да се мъчите — каза Юрий Воронцов. — И без това разбрах всичко.

— Но аз съм длъжен да ви обясня поне как да се измъкнете оттук.

— Няма нужда — изтърси Юрий Воронцов, — сам ще намеря изхода.

— И как смятате да се измъкнете?

— По същия начин, както и вие — каза Юрий Воронцов. — През вратата.

Зад гърба му се чу смях.

— Най-сетне разбрах — каза човекът. — Разбрах, че нищо не сте разбрали, макар да твърдите обратното. Вижте екраните.

Юрий Воронцов го послуша и за първи път от началото на разговора погледна към телевизионните екрани.

Картината беше се изменила. Приличаше на предишната, но някои от звездите се бяха изместили от местата си, а очертанията на съзвездията бяха малко променени. Слънцето с голяма буква не се

виждаше на екраните, а вместо него на десния борд горяха направо две слънца — сини и ярки. Очевидно това беше небето на една от най-близките планетни системи.

— Разполагате с добра техника — каза Юрий Воронцов. — Какво е това небе?

— Системата на звездата Сириус.

— Няма какво, качеството на образите не е лошо — каза Юрий Воронцов. — Виж, само цветовете са малко неестествени.

— Разполагам с малко време, — нетърпеливо каза гласът зад гърба му, — но ще ви заставя да разберете, че се намираме в системата на Сириус, а вие за първи път в историята на човечеството сте осъществили междוזвезден полет.

Най-поразяващото е, че Юрий Воронцов изведнъж и безусловно повярва във всичко това. Той не можеше да не повярва на тези думи и отново всичко се преобърна, отново се намираше в кабината на своя кораб заедно с неизвестно как промъкнал се тук представител на чужда, високо развита цивилизация.

Сега би трябвало той да каже нещо, тъй като нямаше право да пропусне такъв случай, но в главата на Юрий Воронцов всичко се обърка и поради това зададе първия въпрос, който му хрумна:

— Споменахте за прехвърляне. Къде се готвите да се прехвърлите?

— На поътна ракета — каза представителят на другата цивилизация.

— Къде?

— Всичко ще ви обясня, само че не ме прекъсвайте. Сега се намираме в системата на Сириус, а след четвърт час трябва да се преместя в една поътна ракета, която ще ме отнесе до Процион, където ще успея да направя още едно прехвърляне на кораб, пътуващ към центъра на Галактиката. Само за четвърт час трябва да ви обясня как да се доберете до вашата система.

Юрий Воронцов вече неведнъж беше изпреварвал останалата част от човечеството. През ръцете му бяха минали повечето от съвременните планетолети, първи достигна субсветлинните скорости и първи седна зад пулта на фотонния кораб. Вярно е, че всичко това беше неговата работа. А сега беше станал първият човек, срещнал другопланетно разумно същество. Той не беше специалист в тази

област и едва ли можеше да принесе много полза. Но просто нямаше право да изпуска такъв случай.

— Виждате ли ярката звезда върху екрана на левия борд? Това именно е вашето Слънце. По принцип бихте могли да се насочите право към него и да използвате максимална тяга, особено ако бързате. Трудното в случая е това, че по пътя ви има няколко метеоритни полета и ще ви се наложи да ги заобикаляте. Сега ще ви обясня как да направите това.

— Не говорете за метеоритите — каза Юрий Воронцов. — Някак си ще се справя с тях. Кажете ми по-добре как попаднахте на моя кораб?

Зад гърба му представителят на високо развитата цивилизация се разсмя.

— Така, както и вие — каза той. — През вратата.

— А къде е вашият собствен кораб?

— Нямам такъв.

— А как се добрахте до Слънчевата система?

— С попътна ракета.

— Не разбирам какво значи това — каза Юрий Воронцов.

— Това значи, че маршрутът на една експедиция минаваше близо до вашата система и аз стигнах до вас с ракетата на тази експедиция.

— Ясно — каза Юрий Воронцов. — Оставили са ви да изследвате Слънчевата система, а експедицията е продължила по-нататък.

— Приблизително е така.

— А след това какво се е случило с експедицията?

— Защо мислите, че с нея се е случило нещо?

— Та те не са се върнали за вас!

— И какво от това?

— Та вие сте били участник в експедицията. Те не биха могли да ви оставят на произвола на съдбата!

— Откъде ви е хрумнало, че съм бил участник в експедиция? Те просто ме прехвърлиха. Какво ги е грижа за мен?

— Добре — каза Юрий Воронцов. — Защо тогава поне тези, които са ви изпратили при нас, не са ви дали специална ракета?

— Мен никой не ме е изпращал.

— Защо тогава сте се появили при нас?

Представителят на другата цивилизация замълча.

— Зададохте ми много сложен въпрос. За да разберете всичко това, би трябвало да знаете каква роля играят пътешествията в живота на моя народ. Ние сме родени пътешественици и просто не можем да живеем без красотата на другите планети. И на вас, земните хора, ви харесва да пътешествувате, но у нас това е нещо много по-силно. Вие се ограничавате предимно с повърхността на своята планета и при вас не се култивира космическият туризъм. А без него ние не можем. За нас живот без промяна на обстановката няма никакъв смисъл. А при вас конкретно ме доведе моят маршрут, който, общо взето, е доста произволен. Но съм доволен, защото във вашата система има толкова много прекрасни пейзажи!... Пръстените на Сатурн, ледовете на Плутон, металните реки на Меркурий... А само Земята какво представлява!...

— Така — каза Юрий Воронцов. Досега той малко по-иначе си представяше разумната дейност на другите високо развити цивилизации. За миг пред него се мярна картина — тъмна нощ и фенер, около който се носят глупави мушици, светейки с отразената светлина. Но с усилия на волята си Юрий Воронцов прогони това видение. Не си заслужаваше да сгъстява боите.

— Така — повтори той. — Вие сте пристигнали в Слънчевата система, за да се полюбувате на прекрасните пейзажи на нашите планети. Но на мене досега не ми е ясно по какъв начин сте смятали да се върнете?

— В смисъл да продължа пътешествието си?

— Нека бъде така.

— С попътна ракета.

— Виж ти как били нещата! — каза Юрий Воронцов. Видението отново изплува пред очите му. — Излиза, че и моята ракета за вас е попътна?

Представителят на високо развитата цивилизация се разсмя.

— Точно казано, не. Но вие трябва да разберете, че нямах друг изход. Друга ракета би минала във вашия район най-малко след няколко години, а аз не можех да чакам толкова. Просто бих умрял, ако не променях обстановката.

— Гледай ти — каза Юрий Воронцов. — А как ви се удаде да ме заставите да долетя именно дотук?

— За тази цел разполагам със специални спомагателни приспособления. Устройство за вкарване на лъжливи сигнали в бордовите системи. Само, моля ви, не се обиждайте. През цялото време вие гонехте въображаемото слънце, а в действителност летяхте към Сириус. Разберете ме правилно. Разбира се, всичко това е крайна мярка, но аз нямах друг изход.

— Ясно е — каза Юрий Воронцов. Той се чувствуваше излъган, но съвсем по друга причина. По-рано една среща с чужди цивилизации се очертаваше пред него в съвсем друга светлина. Мушици, мислеше си той, ето какво са те. Мушици. Еднодневки.

— И често ли прибягвате към такива крайни мерки?

— Не, обикновено те са излишни. При един правилно съставен маршрут почти не се налага да чакаш.

— Всичко е ясно — каза Юрий Воронцов. — Само че защо вие все пак нямате собствени звездолети?

— Как да ви обясня, всяка цивилизация си има свой път. Ние сме се развивали не по линията на създаване на средства за придвижване, а сме разработвали различни спомагателни приспособления. Така например можем да ставаме невидими, безтегловни, не се нуждаем от храна и въздух, получаваме енергия направо от звездите, разполагаме с различни преводачески машини и апарати, като този, който използвам в конкретния случай. Прибавете към това и факта, че във Вселената има твърде много планетни системи, почти във всяка система има отделна цивилизация и почти всяка цивилизация рано или късно изобретява звездолет. Съдете сами защо след всичко това биха ни били необходими ракети? Според мен ракетата е направо излишен разкош.

— А как се отнасят към вас другите? Онези, на чиито кораби пътешествувате?

— Според мен, добре. Та ние не им пречим.

— Дори когато се намесвате в управлението?

— Е, това става рядко. И освен това те също са заинтересовани от нас. Почти всяка цивилизация кой знае защо смята за своя цел установяването на контакт с друг разум. Ние сами им предоставяме такава възможност, а и общуването с нас не представлява никакво затруднение. Освен това ние понякога им даваме информация за различни планети или за нещо друго. Така например вие първи в историята на човечеството извършихте междוזвезден полет.

— В ущърб на основната си работа — каза Юрий Воронцов. — И кой има полза от това?

— Грешите. Вие бяхте длъжен да осъществите изпитания на звездолета. Проведохте ги в реалните условия на междוזвезден полет. От това спечелиха всички и на първо място създателите на кораба. А вие самият? Огледайте се само каква красота е наоколо! Вижте играта на лъчите, които разпръсква слънцето на Сириус! А нали вие още не сте били на четвъртата планета.

— Нима не сте тук за първи път?

— Именно поради това и бързам. След пет минути стартира ракета на Процион, а следваща ще има едва след няколко години. Не бих могъл да престоя в една позната система толкова време.

— Тогава няма да ви задържам — каза Юрий Воронцов.

— Но аз мога да ви дам информация за всяка система. Разполагам с още няколко минути.

— Може би трябва още малко да ви покарам?

— Благодаря ви, вече не е необходимо. След една минута ракетата от Процион ще премине през точката, в която се намираме сега. Още веднъж ви препоръчвам да се отбиете на четвъртата планета. Горите там са чаровни. Прощавайте.

В кабината настана тишина.

И ето че той ще полети към Процион, помисли си Юрий Воронцов. На поътна ракета и с пълен комплект различни спомагателни приспособления.

А аз сега трябва да уловя ето тази изумително красива звезда в центъра на курсовия екран и да ускоря до края, тъй като трябва да бързам, а и не е задължителна да заобикалям метеоритните полета.

Нали Юрий Воронцов също има спомагателни приспособления — безупречен блок за управление на метеоритна защита, изпробвана във външната кометна зона на Слънчевата система.

Публікувано в сп. "Наука и техника", бр.50-51/1977 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.